

Nr. 44

VLAAMS PARLEMENT



Zitting 2000-2001

10 mei 2001

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

DEBAT OVER DE MEDEDELING VAN MINISTER JOHAN SAUWENS

AANWIJZING VAN EEN GEMEENSCHAPSENATOR

Inhoud

Nr. 44

Donderdag 10 mei 2001

Bericht van verhindering	1
Debat (Voortzetting) Debat over de mededeling van de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport	1
Sprekers : de heren Eric Van Rompuy, Francis Vermeiren, Herman De Reuse, Gilbert Bossuyt, Ludo Sannen, Paul Van Grembergen en Filip Dewinter en minister-president Patrick Dewael	
Aanwijzing van een gemeenschapssenator	12
Dankwoord	12
Regeling van de werkzaamheden	13

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.17 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHT VAN VERHINDERING

Anny De Maght-Aelbrecht : gezondheidsredenen.

DEBAT (Voortzetting)**Debat over de mededeling van de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport**

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van het debat over de mededeling van de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

Dames en heren, via de minister-president heb ik een brief ontvangen van de heer Sauwens waarin hij zijn ontslag als minister van de Vlaamse regering aanbiedt. Ik kan bijgevolg zijn ontslag als minister meedelen aan het parlement.

Minister-president Dewael heeft het woord voor een verklaring van de Vlaamse regering.

Minister-president Patrick Dewael (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik waardeer de beslissing van minister Johan Sauwens om ontslag te nemen als Vlaams minister. Het was de enige juiste beslissing die hij kon nemen. Als minister in de Vlaamse-regeringsploeg was hij een correcte, hardwerkende collega. Hij heeft zijn beste krachten ingezet om het project van deze regering daadkrachtig uit te voeren.

Ik wil namens de regering beklemtonen dat het ontslag van minister Sauwens niets te maken heeft met de persoon van Johan Sauwens. Niemand trekt

zijn democratische ingesteldheid in twijfel. Wel bleek hij in de onmogelijkheid te verkeren om, na zijn aanwezigheid op het feest van het Sint-Maartensfonds vorige zaterdag, nog als minister te functioneren. De conclusie van het debat in dit Vlaams Parlement was immers dat de fracties van de VLD, de SP, Agalev en de CVP meenden dat Johan Sauwens om die reden geen Vlaams minister kon blijven.

Met het aanbieden van zijn ontslag heeft Johan Sauwens het mogelijk gemaakt dat de wens van een grote meerderheid van dit parlement wordt ingewilligd. Zo hoort het ook in een parlementaire democratie. Het is nu aan de fractie van de ontslagnemende minister om een opvolger aan te wijzen. Ik deel u mee dat de bevoegdheidsverdeling die hic et nunc bestaat in de Vlaamse regering, behouden zal blijven.

De Vlaamse regering heeft tijdens het voorbije debat goed geluisterd naar de fracties van de meerderheid. Ze hebben een na een beklemtoond dat ze het vernieuwende project van de regering wensen voort te zetten. Ze hebben erop aangedrongen dat de Vlaamse regering daar verder werk van maakt. De Vlaamse regering is daarom vastbesloten om haar regeerakkoord verder uit te voeren en om aan het vernieuwend maatschappelijk project voor Vlaanderen voort gestalte te geven. Met dit project willen we het vertrouwen en het wederzijds respect tussen alle inwoners en de overheid verhogen.

De regering wil echter nog meer doen. Ze is vastbesloten om de strijd tegen onverdraagzaamheid en racisme op te voeren. De regering voelt zich gesteerd in dat voornemen, ook door de houding van de CVP. De CVP-fractie heeft immers aan de verleiding weerstaan om in deze aangelegenheid een gemakkelijk oppositiespel te spelen. Op haar beurt heeft ze gisteren ondubbelzinnig afstand genomen van de extreem-rechtse krachten in Vlaanderen. Daarom roep ik alle democratische fracties in Vlaanderen op om – over de scheiding van meerderheid en minderheid heen – van die strijd tegen onverdraagzaamheid, xenofobie en racisme een prioriteit te maken.

Mijnheer de voorzitter, dames en heren, we staan aan de vooravond van het Belgisch voorzitterschap van de EU. Al geruime tijd lijdt Vlaanderen in het buitenland onder een kwalijk imago. Het is het totaal onjuiste imago van een weinig verdraagzame deelstaat. Dat verkeerd imago wordt mee gevoed in een deel van de Franstalige pers die ook in deze zaak zonder veel zin voor nuance heeft bericht. Ook sommige Franstalige toppolitici hebben niet

Dewael

aan de verleiding kunnen weerstaan om hun licht te laten schijnen. Het is niet aan hen om Vlaanderen lessen te leren in verdraagzaamheid en democratie.

Ik heb kunnen vaststellen dat de cohesie in de Vlaamse regering tijdens de voorbije dagen onverkort bleef gelden. Mijn collega's en ik hebben deze problematiek aangepakt, steeds vanuit de overtuiging dat het regeerakkoord waarvoor we het vertrouwen kregen in het parlement, moet worden voortgezet. Ik ben er ook van overtuigd dat de meerderheidsfracties zeer snel de rangen zullen kunnen sluiten rond het 'Nieuw project voor Vlaanderen' zoals ons regeerakkoord heet. Elke meerderheidsfractie heeft gisteren beklemtoond dat ze daar ten volle achter blijft staan.

Mijnheer de voorzitter, dames en heren, alle democratische partijen in dit halfrond hebben zich tijdens het voorbije debat bezorgd getoond om het imago van Vlaanderen in het buitenland. Ook om die reden is de Vlaamse regering zinnens om met nog meer kracht verder te bouwen aan een democratisch, gastvrij en verdraagzaam Vlaanderen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, dames en heren, ik dank de minister voor de woorden die hij gesproken heeft ten aanzien van de CVP. We hebben er inderdaad gisteren geen partijpolitiek spelletje van gemaakt. Daarvoor was de inzet te groot. De christen-democraten komen op voor verdraagzaamheid en zullen zich altijd blijven verzetten tegen extremisme. Dit is het wezen van ons gedachtengoed.

De uitbouw van een democratisch Vlaanderen is evenwel een collectieve opdracht en dat vraagt een sterk leiderschap. Dit hebben we gisteren gemist. Gisteren heeft de Vlaamse regering een chaotische indruk gegeven. Dit geeft een negatief beeld van Vlaanderen en onze instellingen. Een krant schreef vandaag dat de regie van de dag gisteren in handen was van de bruine fractie. Ze heeft deze situatie misbruikt. Ik verwijt aan de Vlaamse regering dan ook dat ze gisteren geen leiderschap heeft ontwikkeld.

De minister-president had eergisterennacht een bepaalde mening op papier gezet. Hij had geformuleerd

dat hij zelf ontslag wilde nemen als het parlement de heer Sauwens het vertrouwen bleef schenken. Dit is een eerbare houding. Mijnheer de minister-president, we hadden verwacht dat u gisteren in het parlement vooraleer er sprake was van video-beelden, krachtig had gezegd waar het op stond. Het geweten is niet enkel voor de media, maar voor het Vlaams Parlement. Ik heb u persoonlijk en de voorzitter van het parlement gevraagd dat u 's morgens samen met de heer Sauwens het woord zou voeren en duidelijk voor uw mening zou uitkomen. U hebt de kwaal echter gedurende uren laten aanslepen en het gebeuren ondergaan. We hebben nood aan een sterk leider in Vlaanderen. (*Opmerkingen van het VB*)

Mijnheer Dewinter, u hebt gisteren misbruik kunnen maken van een gebrek aan leiderschap in de Vlaamse regering. De CVP had zich er vanaf kunnen maken met een partijpolitiek spelletje, maar we hebben dat niet gedaan omdat de inzet te groot was, namelijk het verdedigen van onze Vlaamse instellingen en democratie. Dat kan niet gebeuren op basis van individuele nummertjes, op basis van mediashows.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, de heer van Rompuy kon gisteren wel weerstaan aan de verleiding om een goedkoop partijpolitiek spel te spelen. Vandaag is de verleiding blijkbaar te groot.

Mijnheer Van Rompuy, ik ben niet uit op wat u noemt 'sterke leiders'. Ik ben een parlementaire democraat. Ik wil hierover geen enkel misverstand laten bestaan. Het wegen van de ministeriële verantwoordelijkheid is een opdracht van dit parlement. De ministers van de Vlaamse regering puren hun macht, hun bevoegdheid uit dit parlement, en dit parlement moet daar ook effectief het eerste en laatste woord over hebben.

Ik heb in het verleden steeds dezelfde houding ingenomen over de ministeriële deontologie. Het systeem en mechanisme van het aanduiden van Vlaamse ministers maakt dat het samenspel tussen regering en parlement van het grootste belang is. Ik had voor mezelf uitgemaakt welke houding ik in deze zaak moest aannemen. Ik heb er echter de voorkeur aan gegeven – zoals het ook hoort in een parlementaire democratie – om eerst te luisteren naar de mening van de democratische fracties. De heer Sauwens heeft als eerste zijn houding kunnen bepalen. Daarna was het aan het parlement om zijn

Dewael

mening te geven. Ik zou dan als laatste mijn verantwoordelijkheid hebben opgenomen.

Mijnheer Van Rompuy, u moet weten wat u wil. Ofwel speelt u het spel volgens de regels van de democratie, ofwel zegt u dat u nog enige nostalgie en heimwee hebt naar leiderschap. (*Rumoer*)

Na uw verklaringen van gisteren, vind ik dit totaal misplaatst. Mevrouw Van Hecke, de houding waarvoor de Vlaamse regering heeft gekozen, is de enige juiste. In tegenstelling tot de federale regering worden de ministers bovendien niet benoemd door het staatshoofd. Ze krijgen hun functie toebedeeld door het Vlaams Parlement. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de minister-president, ik ben niet de enige die vindt dat de zaken gisteren chaotisch verliepen. We hebben beslissingen moeten nemen onder druk van beelden die plots opdoken in de media. Fracties hebben hierdoor hun houding al dan niet verstraakt.

Het ging om een principiële debat. De feiten waren duidelijk. U hebt minister Sauwens maandag ontvangen en hem gezegd dat hij een vermaning of berisping kreeg. Twee dagen later verandert u uw houding. Dit is juist het punt. Deze regering functioneert te veel met individuele nummertjes. Vorige maandagavond zagen we vlakbij de plaats waar de ministerraad werd gehouden, partijvoorzitters en anderen verklaringen afleggen. Men anticipeerde op de besluitvorming die achteraf in het parlement moest plaatsvinden. Men had zijn mening al voor de media gevormd.

Ik pleit hier niet voor een sterke man. Leiderschap is gebaseerd op visie, op het formuleren van een doel. Er moet een collectieve aspiratie zijn om, meer dan bij individuele nummertjes, te streven naar een democratisch Vlaanderen. Het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering moeten die instellingen met kracht verdedigen en op elk moment waakzaam zijn. We moeten zelf de regie van onze instellingen in handen kunnen houden.

Ik betreur de verklaringen van minister Michel. Hij bedankt Vlaanderen omdat het nog democratisch is. Alsof wij lessen moeten krijgen van de Franstaligen over de democratie in Vlaanderen ! Die democratie is niet bedreigd. Ze wordt gesteund door het

overgrote deel van de bevolking. Onze instellingen werken. We mogen niet toelaten dat de aandacht daarvan wordt afgeleid door een aantal marginale gebeurtenissen, die door de media enigszins worden opgeklopt en die politiek worden geëxploiteerd. We moeten krachtig durven optreden, en we mogen de manier waarop de Franstaligen ons culpabiliseren geen voedsel geven. Dat kan alleen maar door krachtig en collectief op te komen voor de democratie in Vlaanderen. Er wordt immers geprobeerd ook de Vlaamse Beweging te discrediteren. Zoals ik gisteren al zei, wordt iedereen die opkomt voor meer Vlaamse autonomie in de hoek van extreem-rechts geduwd. Deze heren mogen geen kans krijgen in Vlaanderen. Daar moeten we allemaal samen voor zorgen, regering en democratische oppositie.

Ik heb er gisteren geen politiek spelletje van gemaakt, en ook vandaag is mijn betoog geen partijpolitieke aanval. Het is een vraag aan de Vlaamse regering om haar standpunten en mededelingen veel krachtiger te formuleren, om veel eendrachtiger op te treden, en om overleg te plegen met de fracties, zodat ze in het Vlaams Parlement eenstemmig kan spreken. Dat is volgens mij de enige manier om democratisch Vlaanderen te beschermen tegen het huidige culpabiliseringsproces, waar wij ons zeer sterk tegen verzetten.

De christen-democraten blijven gekant tegen extreem-rechts. (*Rumoer bij het VB*)

Ik heb gisteren niet de kans gehad om de mening van de christen-democratie 's avonds in het nieuws uiteen te zetten. Deze ochtend vroegen mensen me waarom de christen-democraten zich gisteren niet hebben uitgesproken tegen extreem-rechts. We hebben gewoon de kans niet gekregen. Ik benadruk nu zeer duidelijk dat de naoorlogse christen-democratie is gesticht met de intentie om afstand te nemen van extreem-rechts. Mijnheer Dewinter, wij hebben het federalisme en dit parlement mogelijk gemaakt. Wij liggen mee aan de basis van democratisch Europa. We gaan geen andere taal spreken omdat we in de oppositie verzeild zijn geraakt. We zullen u in de volgende jaren blijven bestrijden omwille van uw ideeëngoed. (*Opmerking van de heer Miel Verrijken*)

Mijnheer Dewinter, als u zo verder gaat, bent u degene die democratisch Vlaanderen zal kapotmaken. (*Rumoer bij het VB*)

Dat zullen we nooit aanvaarden, en daarom roepen we op om ons daar collectief tegen te verzetten. (*Applaus bij de CVP*)

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, in naam van mijn fractie dank ik de minister-president en zijn regering voor de manier waarop we de afgelopen dagen hebben kunnen debatteren, namelijk in de grootste gemoedsrust en sereniteit. Ik dank hen ook voor de verklaringen die zij vandaag hebben afgelegd.

Ik geef het niet graag toe, maar de heer Van Rompuy zal me zijn hele leven blijven verwonderen. Gisteren was ik zeer aangenaam verrast door de verklaring van de CVP-fractie. Net zoals waarschijnlijk de meeste andere parlementsleden was ik bijzonder verheugd dat minister-president Dewael de heer Van Rompuy en de CVP-fractie feliciteerde met hun houding.

Ik dacht terug aan de toespraak die ik had voorbereid, maar die ik, gezien de omstandigheden, niet heb kunnen uitspreken. In die toespraak wou ik het hebben over de werkzaamheden die dit parlement eigenlijk zou moeten beginnen. Ik denk dan in de eerste plaats aan wat de voorzitter van het Vlaams Parlement heeft gesteld. Hij zei dat we ons over het verleden maar vooral ook over de toekomst van dit parlement en van Vlaanderen moeten bezinnen. Maar plots staat er iets op de agenda dat dit allemaal wat moeilijker kan maken. Ik hoop dat dit niet het geval zal zijn.

Ik ken de fractieleider van de CVP tamelijk goed. Ik kan hem op veel vlakken waarderen, en ik heb er geen moeite mee om dat hier publiek te zeggen. Ik heb er geen problemen mee om in te gaan op zijn oproep om op te komen tegen extreem-rechts. We moeten ons daar ernstig mee bezighouden. Ik richt daarom direct een oproep tot de heer Van Rompuy om er onmiddellijk mee op te houden met het Vlaams blok op te stappen in manifestaties. (*Rumoer*) (*Applaus bij de VLD en het VB*)

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Vermeiren, als de VLD en de Vlaamse regering de resoluties van het Vlaams Parlement hadden uitgevoerd, als u trouw was gebleven aan datgene wat het parlement heeft goedgekeurd, dan hadden we in Gent niet moeten betogen. Uw woordbreuk heeft ons verplicht te manifesteren. (*Applaus bij de CVP*)

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Ik heb niet de bedoeling daarover lang uit te weiden. De heer Van Rompuy verwijst naar de resoluties die we hier unaniem hebben goedgekeurd. Hij verwijst ook naar onderhandelingen over Lambermont-bis. Laten we eens aan de toekomst denken, aan de hand van een gebeurtenis uit het verleden. Ik geef het voorbeeld van het Egmontpact. Toen dat pact is afgesloten, waren we nieuwelingen in de politiek. We gingen niet akkoord met het Egmontpact. Er werd in Dilbeek een algemene manifestatie tegen het Egmontpact georganiseerd. Ik ben daar naar toegereden, heb gezien wat er gebeurde, en heb prompt rechtsomkeer gemaakt. (*Opmerkingen van het VB*)

Waarom deed ik dat ? Als we Vlaanderen willen ontvoogden en vooruit helpen, dan moeten we dat doen zoals de heer Van Rompuy het gisteren en vandaag heeft gezegd. Gezamenlijk moeten we ons distantiëren van extreem-rechts. Gisteren heeft ook een minister, in pijnlijke omstandigheden, daarvan gewag gemaakt. Op basis van wat er is gebeurd, en gezien het feit dat de minister-president versterkt uit de gebeurtenissen komt en alle meerderheidsfracties nog meer dan in het verleden het beleid van de regering willen steunen, vraag ik minister-president Dewael om op de eerstvolgende zitting van de regering te beslissen om zo vlug mogelijk het Holocaustmuseum op te richten. Er moet zo vlug mogelijk een signaal aan de buitenwereld worden gegeven. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer De Reuse heeft het woord.

De heer Herman De Reuse : Misschien kan de fractieleider van de VLD eens overwegen om in Vilvoorde niet langer met het Vlaams Blok te betogen tegen de heer Dehaene.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Ook daar zijn wij aangekomen met vier VLD'ers om de heer Courtois te steunen. Wij hebben uw vlaggen en al uw vertoon gezien en wij zijn weggegaan. Ook in Vilvoorde.

De voorzitter : Ik vraag aan iedereen om rekening te houden met de herwaardering van het parlement en zich ook dientengevolg te gedragen.

De heer De Reuse heeft het woord.

De heer Herman De Reuse : Ik wens dat dit ook ten overstaan van het Vlaams Blok gebeurt.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil een korte uiteenzetting houden. De voorbije dagen heb ik allerlei analyses gelezen, de ene al wat ingewikkelder dan de andere, over de houding van de SP in deze zaak. Ik wil deze houding hier eenvoudig herhalen, omdat ze te weinig aan bod is gekomen.

De SP kan niet aanvaarden dat een lid van de regering ook maar enige schijn zou wekken dat er aan de democratische ingesteldheid van deze regering en van de meerderheid in Vlaanderen kan worden getwijfeld. Dit is de voornaamste overweging die we in dit debat hebben gemaakt.

Een tweede overweging betreft het feit dat verschillende partijen toenadering zoeken en gesprekken voeren over thema's die nog altijd zwaar wegen in onze gemeenschap. Wij proberen met de democratische partijen naar oplossingen te zoeken. Het is van groot belang dat deze gesprekken in alle duidelijkheid kunnen worden gevoerd en dat noch aan de ene zijde, noch aan de andere een spelletje wordt gespeeld. Wij spreken met democratisch nationalisme, we hebben respect voor mensen die er deze opinies op nahouden en we praten met deze mensen om tot oplossingen te komen over zeer penibele problemen in onze gemeenschap. Wij wensen dit in de toekomst ook zo verder te doen, maar zonder enige dubbelzinnigheid. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, onze fractie gaat graag in op de uitnodiging van de minister-president om samen met de vier partners van de meerderheid het project dat we twee jaar geleden voor Vlaanderen hebben uitgetekend -misschien intenser nog en hechter verbonden – verder te zetten. Ik wens niet het proces van de voorbije dagen te maken, maar ik ben wel tevreden met de uiteindelijke uitkomst. Ik denk dat die voor de huidige Vlaamse meerderheid, voor de Vlaamse regering maar ook voor Vlaanderen een goede uitkomst is.

In Vlaanderen kan er geen plaats zijn voor een totalitaire, extreem-rechtse, onverdraagzame en racistische groep. Deze regering moet hierin duidelijk zijn. Daarom stelt onze fractie dat een minister die zichzelf heeft gecompromitteerd door aanwezig te zijn op een feest van totalitaire, racistische en extremistische groepen, niet kon blijven functioneren

in een Vlaamse regering, omdat we anders deze strijd niet kunnen voortzetten.

Naderhand een analyse maken van de voorbije dagen is moeilijk. Toch wil ik, hoewel ik dit niet van plan was, even reageren op de uitval van de heer Van Rompuy tegen de minister-president. Mijnheer Van Rompuy, u stelde daarbij dat er een gebrek aan leiderschap is. Ik denk echter dat het parlement heeft getoond dat het de eerste leider moet zijn van dit Vlaanderen. De heer Van Grembergen zei dinsdagavond terecht dat het eerst in het parlement was, en alleen daar, dat minister Sauwens zou moeten worden gehoord alvorens men verdere stappen kon zetten. Dat was ook het resultaat van de vergadering van dinsdagavond : de uitnodiging van de heer Van Grembergen om eerst de verklaring van de minister te horen. Deze minister dankt immers zijn bevoegdheid en zijn positie aan dit parlement. We zijn ingegaan op deze terechte uitnodiging. Daarna heeft het proces zich verder voltrokken. Mijnheer Van Rompuy, door te verklaren dat de minister-president eerst een standpunt had moeten innemen, ontkent u wat u wilt prijzen, namelijk de democratie en de plaats van dit Vlaams Parlement in Vlaanderen. (*Applaus bij AGALEV, de SP en de VLD*)

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Sannen, dinsdagavond heeft de heer Geysels, de partijsecretaris van Agalev, op de radio verklaard dat minister Sauwens niet langer kon functioneren en dat Agalev als gevolg daarvan de minister haar vertrouwen niet langer kon geven. Dat gebeurde uren voor het parlementaire debat. Wat u zegt, klopt dus niet : dit was niet het gevolg van een parlementaire discussie. U hebt een stelling ingenomen voor dat debat plaatsvond. Verder zijn het deels de media die deze zaak hebben bepaald. Toen sommige journalisten een videofilm te zien hebben gekregen, hebben de VLD-fractie en de VLD-voorzitter geoordeeld dat het gedaan was. Het gaat hier echter om een principiële kwestie, waarbij de zaken duidelijk waren vanaf het begin. We hebben vanaf het begin terzake dan ook een duidelijk standpunt ingenomen. U beweert nu dat dit alles het gevolg was van een weloverwogen parlementaire afweging. Neen, hierin hebben heel wat andere factoren een rol gespeeld.

De voorzitter : Ik zou willen vragen dat men de spreker niet onderbreekt voor iets wat men daarnet al heeft kunnen zeggen. Iedereen krijgt de gelegenheid om het standpunt van zijn fractie toe te lichten.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer Van Rompuy, ik heb ook de uitspraken van uw voorzitter gehoord. Ik heb de voorbije dagen ook de evoluties in het CVP-standpunt vastgesteld. Onze analyse van maandag en onze analyse binnen de fractie waren duidelijk. De heer Geysels heeft die analyse kenbaar gemaakt. Zoals de heer Van Grembergen echter terecht zei, is het parlement de eerste plaats waar de minister zich moet verantwoorden, en moet de minister de kans krijgen om dat te doen. Op die uitnodiging zijn we dinsdagavond dan ook ingegaan. Deze verantwoording heeft ons standpunt over minister Sauwens en diens functioneren in deze regering niet veranderd. Maar we zijn wel op een correcte wijze ingegaan op de terecht uitnodiging van de heer Van Grembergen.

De voorbije dagen was er sprake van heel wat emoties en irritatie. Er zijn diverse uitspraken gedaan. Maar laten we duidelijk zijn : deze wrijvingen, emoties, conflicten en zelfs ruzies die er misschien op een bepaald ogenblik kunnen zijn geweest, leveren daarna meestal een hechtere en sterkere samenwerking op. In heel dit proces hebben de vier meerderheidsfracties zich immers uitgesproken voor het voortzetten van dit vernieuwende project voor Vlaanderen. Ik nodig deze vier fracties dan ook uit om samen op een hechte manier dit proces voort te zetten. Nu moeten we al onze krachten bundelen, niet alleen om dit regeerakkoord uit te voeren, maar vooral ook opdat Vlaanderen een duidelijk signaal zou geven dat het open en tolerant is, en dat er geen plaats is voor racisme en een totalitair en extremistisch gedachtegoed. (*Applaus bij AGALEV, de VLD en de SP*)

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte leden van de regering, collega's, dit parlement vervult op dit ogenblik de taak die het moet vervullen. Het heeft de voorbije dagen op uitstekende wijze het politieke debat ingevuld, waarbij de verschillende inzichten aan bod zijn gekomen. Dit is inderdaad de taak van het parlement. Daarna pas komt de regering.

Dit houdt zeker geen minachting in ten opzichte van de uitvoerende macht. Het punt is gewoon dat de basis van onze democratie de wetgevende macht is. In Vlaanderen is dit zeer duidelijk en bijna constitutioneel vastgelegd : onze ministers komen uit het parlement en vertrekken door het parlement. Dat is de parlementaire democratie, die hier volledig heeft gespeeld. Ik ben dan ook dank-

baar dat men, omwille van die parlementaire democratie, het debat in dit parlement heeft gevoerd.

Mijnheer Bossuyt, ik wil u in het bijzonder bedanken. Ik heb met ontroering geluisterd naar uw appreciatie van het democratisch Vlaams-nationalisme. Ik meen begrepen te hebben dat u dat democratisch Vlaams-nationalisme als een essentiële bouwsteen beschouwt voor de politieke, maatschappelijke en sociale opbouw van onze Vlaamse gemeenschap. Dit apprecieer ik ten zeerste. In de voorbije dagen heeft men ons immers willen identificeren met een gedachtegoed dat ver van ons hart en ver van ons hoofd ligt. Het gaat om een gedachtegoed waar we vies van zijn.

Het democratisch Vlaams-nationalisme wil inderdaad een vaderland geven aan de burgers in Vlaanderen. Sommigen beschouwen het begrip vaderland enkel als een territoriaal begrip. Dat is het dus zeker niet. Het vaderland is een intellectueel begrip, dat ingevuld wordt met vrijheid van denken en met verdraagzaamheid. Allen die in die territoriale omschrijving wonen, wat ook de kleur moge zijn van hun huid en van hun denken, kunnen in dat geestelijk vaderland thuis zijn. Dát is democratisch nationalisme. Zij die zich beroepen op de term nationalisme, maar deze principes afwijzen, zijn geen nationalist, maar rechtse bruine rakers. (*Applaus bij de meerderheid*)

Deze houding van de democratische Vlaams-nationalisten, die we al dertig jaar aanhouden, heeft ons stemmen gekost. Ook het democratische socialisme heeft stemmen verloren bij de verkiezingen in het recente verleden. Daarnaast heeft ook het liberalisme stemmen verloren in de voorbije periode. En ten slotte heeft ook de christen-democratie stemmen verloren. Vijftien percent van de bevolking in Vlaanderen denkt momenteel heil te mogen verwachten van poujadisten, van jagers op het egoïsme, van uitbuiters van het jaloersheidsdenken. Het zijn specialisten in het individualisme, terwijl ze zich nationalist noemen. (*Opmerkingen bij het VB*)

De vijftien percent kiezers die we verloren hebben, kunnen we met een goed bestuur terugwinnen. (*Opmerkingen van de heer Herman De Reuse*)

Collega's, we hebben aan de kiezers de prijs betaald van onze standvastigheid en van onze democratische houding in ons Vlaams-nationalisme. (*Opmerkingen van de heer Herman De Reuse*)

Op 1 mei op het feest van de arbeid en van allen in Vlaanderen die kwaliteit willen brengen in dit

Van Grembergen

land, zag ik een betoging waarin geroepen werd 'Islamieten parasieten'. Dat is hetzelfde als wat destijds in Duitsland werd geroepen: 'Juden raus'. In het Vlaams Parlement zit een partij die deze standpunten verdedigt. Wij, democratische nationalist, zijn daar op geen enkele wijze mee verbonden. *(Applaus bij de meerderheid en de CVP)*

Collega's, ik apprecieer de verklaring van de minister-president, waarin hij zei dat minister Sauwens in zijn ministeriële functie en de hem toegewezen verantwoordelijkheden uitstekend heeft gefunctioneerd, en dat hij het project van het Vlaams regeerakkoord wil blijven dragen, samen met de partners die daarover meer dan een jaar geleden een akkoord hebben gesloten. We kunnen ons in die verklaring vinden, en zeggen de Vlaamse regering onze volle steun toe. *(Applaus bij de meerderheid en de CVP)*

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de voorbije 48 uur heeft zich een bepaald cynische situatie voorgedaan. Ik kan me voorstellen dat de tachtigjarige oostfronters zich nu, na het feest van het vijftigjarig bestaan van hun vereniging, kostelijk amuseren. Hoogbejaard als ze zijn, en meer dan vijftig jaar na hun engagement aan het oostfront, blijken ze vandaag immers nog staatsgevaarlijk genoeg te zijn om een regering als deze in crisis te brengen, het hele land op zijn kop te zetten, en het paarsgroene project onderuit te halen.

Het verwondert me niet dan men hier vandaag, zoals de jongste jaren een traditie is geworden, de zaak wil verdraaien, en er nogmaals het proces van het Vlaams Blok van wil maken, dit keer niet voor de rechtbank – dat zijn we al gewend – maar voor de vierschaar van de zogenaamd democratische partijen. Nochtans moet vandaag niet een Vlaams Blokker ontslag nemen, maar een minister van uw regering, in wie u vertrouwen had. Ik heb geen weet van het feit dat minister Sauwens ooit lid is geweest van het Vlaams Blok. Blijkbaar was hij wel vijftig jaar lang lid van het Sint-Maartensfonds, maar hij is, gelukkig maar, nooit lid geweest van het Vlaams Blok. Ik heb er de ledenlijsten nog eens op nagekeken.

Ik sta hier met gemengde gevoelens, voor de tweede keer in evenveel dagen. Ik walg inderdaad van de dictatuur van het politiek correcte denken, waarin iedereen moet meestappen, ook de CVP en

de heer Van Grembergen, om nog te mogen meedoen of meespelen in het koor van de politiek correcte denkers. De heksenjacht neemt op dit moment nooit gekende vormen aan. Ik kan daar alleen maar mijn diepste walging voor uitspreken. *(Opmerkingen van de heer Jos Stassen)*

Bij mij overheerst het misprijzen voor het feit dat een minister de broek tot op de enkels moet laten zakken en plat op de buik moet gaan omdat hij lid is geweest van het Sint-Maartensfonds en hun activiteiten heeft bijgewoond. Zowel hijzelf als veel leden van zijn partij zijn jarenlang trouw lid geweest van deze vereniging. Daar is overigens niets mis mee. Ik had verwacht dat de heer Sauwens op deze tribune zou verklaren dat iemand die de wortels van zijn partij niet wenst te ontkennen zich daarom niet plots tot het nationaal-socialisme heeft bekeerd. Iemand die de wortels van de Vlaamse beweging niet wil ontkennen en die niet blind is voor de ontstaansgeschiedenis van bepaalde delen van die beweging, keurt daarom niet automatisch de collaboratie goed. Zo iemand wordt niet plots, zoals de heer Sauwens het zelf heeft omschreven, "een kleine nazi-jongen". Ik weet dat minister Sauwens geen nazi is en ik wens dit hier ook formeel te stellen. Hoewel men weet dat hij geen nazi is, maakt men in deze zaal toch het proces van een minister. Vele leden van de VU zijn, net als hijzelf, jarenlang lid geweest van de SMF-oudstrijdersgemeenschap, van een groepering van mensen die in het verkeerde uniform aan het Oostfront hebben gevochten.

Laten we hier vandaag niet geëxalteerd of hypocriet over doen. De heren en dames van de SP, de VLD, de CVP en Agalev die dit niet wisten, waren naïef of dom. Ik denk echter dat ze niet naïef of dom zijn. De seance die de voorbije dagen in het Vlaams Parlement en de media gretig werd opgevoerd, dient enkel om de derde grootste politieke strekking van dit land af te blokken, te compromitteren en te diaboliseren. Men heeft het hier over extreem-rechts. Ik durf evenwel te spreken over een volwassen rechtse Vlaams-nationale partij.

Ik voel enkel misprijzen voor de heer Sauwens, niet omwille van zijn aanwezigheid op die meeting, maar omdat hij niet de moed heeft gehad om zijn overtuiging te verdedigen. Hij had voet bij stuk moeten houden. Hij had zich als minister moeten handhaven en zich door de SP, de VLD en Agalev laten buitensluiten. Indien hij voet bij stuk had gehouden, had hij dit debat en het Vlaams Parlement als een groot man en een groot politicus kunnen verlaten. Dit kan hij nu spijtig genoeg niet. Hij heeft zich moeten verantwoorden voor zijn leu-

Dewinter

gens. Hij – en niemand anders – is verantwoordelijk voor zijn eigen ontslag.

Mijnheer Van Grembergen, ik heb u uw geloofsbelijdenis horen afleggen. U mag blijkbaar minister worden. U hebt zich nogmaals geconformeerd aan het politiek-correcte denken. U hebt ons beledigd. U hebt de heer Sauwens afgezworen. U hebt de wortels van uw partij afgezworen. Indien er geen onverwachte foto's of video's meer opduiken, mag u misschien minister worden in de Vlaamse regering. *(Opmerkingen van de heer Francis Vermeiren)*

Mijnheer Van Grembergen, voor u begint over het Vlaams Blok en over een aantal marginale gebeurtenissen die zich op 1 mei jongstleden hebben voorgedaan, wil ik er u even aan herinneren dat uw eigen partij niet geheel vrij te pleiten valt van het gebruik van soortgelijke slogans. Ik zou u graag even herinneren aan de grote VU-betogingen van weleer. Ik heb u en veel van uw medestanders toen slogans horen scanderen als 'Walen buiten' en 'Cy-aankali voor het FDF'. Zijn dit voorbeelden van democratische slogans die kaderen in het antiracistische, verdraagzame project van de groen-linkse regering, waar u tenslotte zo graag deel van wil uitmaken? Ik denk het helaas niet.

Maar men verloochent, men verraadt en men wringt zich als nooit tevoren in allerlei vreemde bochten om er toch maar te mogen bijhoren. En het is niet alleen de Volksunie die dit doet, vandaag gaat ook de CVP op de knieën. Zij doet dit niet met een bedevaart naar Scherpenheuvel, want dat zou maar weinig indruk maken bij de liberale, socialistische en groene vrienden uit de regering, maar misschien wel naar een of andere logetempel. Zij werpt zich dus op de knieën om toch maar bij die politieke correcten te mogen behoren. Wat kan daartoe beter zijn dan nog maar eens een uitval naar het Vlaams Blok?

Mijnheer de voorzitter, collega's, vandaag telt er blijkbaar maar één zaak, en dat is het antwoord op de vraag hoe men zich verhoudt ten overstaan van het Vlaams Blok. De fractieleider van de VLD heeft hier zonet gevraagd wat de CVP eigenlijk is komen doen op een betoging waarop Vlaams Blok-ers aanwezig waren. Doorbreekt men daardoor niet het cordon sanitaire? Het fameuze cordon sanitaire rond het Vlaams Blok: dat is waarover het hier blijkbaar gaat. Dat cordon sanitaire blijkt meer barsten dan ooit te vertonen. Nooit eerder was ons immers de eer te beurt gevallen zelfs ministers op een bepaalde manifestatie te mogen ver-

welkomen. Toegegeven, het was geen manifestatie van het Vlaams Blok, maar wel van een vereniging die wij – in tegenstelling tot u, mijnheer Van Grembergen – ondanks alles niet laten vallen.

De voorbije 48 uur hebben we hier herhaaldelijk mogen ondervinden dat het hier gaat over het cordon sanitaire en over niets anders. Nog erger dan wat ik reeds heb aangeklaagd, is dat men zich laat dicteren door de oekazes vanuit Wallonië.

Mijnheer de minister-president, is het niet waar dat u in uw standpunt van dinsdagavond – dat u op een papiertje hebt neergekrabbeld en achteloos hebt laten rondslingeren zodat het in de handen van tv-journalisten terecht kwam – reeds het ontslag wou van minister Sauwens? Indien hij niet zelf zijn ontslag zou geven, zou u hier komen verklaren dat u desnoods het ontslag van uw regering aanbood. U hebt dat moeten doen onder druk van Elio Di Rupo, onder druk van Louis Michel en onder druk van Wallonië! *(Opmerking van de heer Francis Vermeiren)*

Mijnheer Vermeiren, de felicitaties van Louis Michel aan uw adres spreken boekdelen. Minister Michel is een tevreden man omdat het allemaal goed gelukt is en hij erin geslaagd is te doen wat hij wou. Hij feliciteert uw meerderheid met de mededeling blij te zijn omdat het democratische Vlaanderen heeft overwonnen. De realiteit is echter dat u de les wordt gespeld wordt en dat de Vlaamse agenda vanuit Wallonië wordt gedictieerd door de heren Michel en Di Rupo. En u gehoorzaamt, zoals u dit al twee jaar lang doet. Denk maar aan de overheveling van Vlaams geld voor het Waals onderwijs, aan uw huidige houding ten aanzien van het Lambertmontakkoord en aan de toegevingen die u ook in de toekomst – zowel hier als in het federale parlement – op alle politieke niveaus ontelbare keren zult blijven doen.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, collega's, dit debat is erg verrijkend. Immers, telkens ik de heer Dewinter bezig hoor op een tribune, vind ik meer kracht om een democratisch project te realiseren.

De heer Filip Dewinter : U zult die kracht nodig hebben.

Minister-president Patrick Dewael : Zodoende hoop ik uw fractie en groep op een bepaald ogenblik gedecimeerd te zullen zien.

Dewael

Telkens als ik u zie, u beluister en uw lichaamstaal aanschouw, stel ik een onvervalst fascisme vast. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV, VU&ID en de CVP*)

Daaruit put ik de kracht om met deze ploeg en met dit democratisch project door te gaan.

U hebt het woord walging in de mond genomen. Welnu, dat zelfde gevoel overvalt elke rechtgeaarde democraat die u bezig hoort. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV, VU&ID en de CVP*)

De heer Filip Dewinter : Ik ben blij dat u die kracht uit mijn toespraken kunt putten. Die kracht zult u de komende dagen en weken immers meer dan ooit nodig hebben. Ik ben blij dat ik hiervoor uw inspiratiebron mag zijn. Mijneer de minister-president, u hebt geluk dat het Vlaams Blok bestaat. Dat is nogmaals bewezen. Wij zijn blijkbaar het enige cement voor uw paars-groen project. Als u het pleidooi voor verdraagzaamheid en antiracisme niet steeds zou kunnen herhalen, waarover zou u in dit parlement dan moeten spreken ? Van uw regering hebben we nog niet veel verwezenlijkingen mogen aanschouwen.

Net zoals minister Sauwens gisteren, voel ik me vandaag voor een vierschaar gedaagd. Het parlement speelt de rol van vierschaar en de regering van inquisitierechtbank. Mijnheer de minister-president, men evolueert blijkbaar zeer vlug van de rol van openbaar aanklager en procureur naar die van beklagde. Dat heeft minister Sauwens kunnen ervaren. Wie is de volgende die zal worden geslacht-offerd op het altaar van het antiracisme en het politiek correcte denken ? Het failliet van het cordon sanitaire mag dan al een feit zijn, vandaag blijkt dat het cordon zijn eigen kinderen aan het opvreten is.

Aan de CVP wil ik zeggen dat u zich van vijand vergist. De vijand is niet het Vlaams Blok, maar deze regering, die wij vorige zondag in een betoging gemeenschappelijk hebben bestreden. (*Een aantal Vlaamse volksvertegenwoordigers willen de zaal verlaten.*)

Ik ben blij dat ik er eindelijk in ben geslaagd de leden van de meerderheidspartijen de zaal te doen verlaten. Dat zet me ertoe aan nog even verder te praten.

De voorzitter : Ik vraag aan de mensen van de meerderheid en van de grootste democratische oppositiepartij om te blijven zitten.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de voorzitter, die terminologie pik ik niet van u. U bent voorzitter van alle parlementsleden. Hier zijn alleen maar democratische verkozenen en democratische partijen. Het is niet aan u om daarover een waardeoordeel uit te spreken. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : U hebt het woord niet. Na uw toespraak hebt u dit parlement in twee kampen verdeeld. Ik vraag aan alle democratische partijen om hier te blijven.

De heer Filip Dewinter : U bent voorzitter van dit parlement en u moet zich onthouden van inhoudelijke uitspraken.

De voorzitter : U moet ten minste luisteren naar wat ik te zeggen heb, zoals ik tegen mijn zin naar u heb geluisterd.

De heer Filip Dewinter : Als u dergelijke uitspraken wilt doen, dan kunt u dat niet van op de voorzittersstoel, dan moet u hier komen staan. Dit is ongehoord.

De voorzitter : Als u de democratie zo nekt dat de democraten het parlement verlaten, dan laat ik dat niet toe. Ik vraag aan alle democraten in dit parlement om op uw zetels te blijven zitten. Het is niet de bedoeling dat niet-democraten dit parlement alleen zouden bezetten. (*Applaus bij de meerderheid en de CVP*)

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de voorzitter, mag ik op de meest formele manier protesteren tegen uw houding. Ik heb er geen bezwaar tegen dat u als SP-parlementslid op deze tribune het woord voert en uw mening kenbaar maakt. Dan moet u zich laten vervangen door uw ondervoorzitter.

Deze woorden kunnen niet worden getolereerd uit de mond van de voorzitter van dit parlement in zijn functie van voorzitter. Ik eis daarom zijn ontslag ! (*Rumoer, applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, mijn fractie wil graag ingaan op uw oproep om hier te blijven, maar het is verdomd moeilijk om bij taalgebruik als : 'zijn eigen kinderen opvreten' op zijn stoel te blijven zitten ! Toch zullen we blijven.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer Vermeiren, u hoeft voor mij helemaal niet te blijven.

Dewinter

Ik dacht dat dit parlement diende om aan de hand van woord en wederwoord een aantal meningen naar voren te schuiven in naam van de kiezers die we vertegenwoordigen. Ik wil dat doen : ik wens me te houden aan de regels van de democratie. Ik hoop dat hetzelfde geldt voor de meerderheidspartijen en de voorzitter van het parlement !

Mijnheer De Gucht, het Vlaams Blok bepaalt inderdaad de agenda van wat in Vlaanderen gebeurt en doet dit in een steeds sneller tempo en op een steeds frappantere wijze. Uit het debat dat ik gisteren en eergisteren heb mogen aanhoren, heb ik geleerd dat het Vlaams Blok de maatstaf is geworden voor het politieke handelen van alle politieke partijen in Vlaanderen. Ik neem daarvan akte. Ik ben blij dat dit het geval is. Het verheugt me dat wij als oppositiepartij deze rol op ons mogen nemen.

Mijnheer de voorzitter, ik ben van mening dat deze regering na alles wat er de jongste dagen is gebeurd, nog slechts een schaduw is van zichzelf. Deze regering heeft alle geloofwaardigheid verloren en kan niet langer efficiënt blijven functioneren. Deze regering heeft het zwaard van Damocles boven haar eigen hoofd gehangen. Blijkbaar is het nu aan anderen om de kleine draad die het zwaard nog ophoudt, door te knippen. Het is de taak geworden van de VU&ID-fractie, of beter gezegd van de VU-fractie en van de ID-fractie, om over het lot van deze regering te beslissen.

Dames en heren van de regering, ik kan u verzekeren dat zelfs als u de heer Sauwens vervangt en u in uw wankele constructie bijeen blijft, u de gebeurtenissen van de jongste 48 uur nooit zult kunnen uitwissen. Ze zullen als een schaduw boven de regering blijven hangen. Het groen-paarse project werd gisteren en vandaag door uzelf – niet door ons – geofferd op het altaar van het politiek correcte denken. De revolutie vreet blijkbaar haar eigen kinderen op, en dat is maar goed ook ! (*Applaus bij het VB*)

Mijnheer de voorzitter, ik vraag om een schorsing zodat we ons kunnen beraden over uw houding, en kunnen beslissen om eventueel een motie van wantrouwen tegen u in te dienen.

De voorzitter : Mijnheer Dewinter, ik zal u nog meer reden geven om met nog meer kracht een motie van wantrouwen in te dienen, want ik wil nog iets kwijt over dit debat. Het heeft aangetoond dat het parlement wel een rol van belang speelt. In

alle eer en geweten wil ik erkennen dat het de heer Van Grembergen was die de oproep heeft gelanceerd om dit parlement over de kwestie te laten beslissen. Welke voorbereidende vergaderingen er ook zijn geweest, uiteindelijk waren het de leden van dit parlement die de standpunten hebben bepaald. Meer dan ooit hebben de fracties zich niet “aangesloten” bij kleine voorbereidende vergaderingen, maar hebben ze gestuurd.

Het klopt dat de Franstaligen, noch bij monde van de heer Michel, noch van de heer Di Rupo, ons lessen te geven hebben. Als ze ons lessen willen geven, kijken ze vanuit de hoogte op ons neer. Hun verleden is evenmin onbesproken en is bij momenten even onheilspellend geweest als het onze.

De regering heeft ons geen strak schema opgelegd, maar ons kansen geboden en naar ons geluisterd. Pas daarna heeft ze een standpunt ingenomen. Dat is in de loop van de Belgische politieke geschiedenis nog niet dikwijls voorgevallen. Dat het wat chaotisch is verlopen, heeft daar alles mee te maken. We hebben niet met een strak schema gewerkt. We hebben het parlement ten volle laten werken en de fracties hebben daar gebruik van gemaakt.

Er is hier verwezen naar mijn initiatief om in Vlaanderen een debat op gang te brengen tussen democraten over hoe we omgaan met het oorlogsverleden. Ik vind dan ook de beslissing van de heer Sauwens en de Volksunie belangrijk. Dit heeft niets te maken met het zogenaamd politiek correcte denken dat uit de Verenigde Staten afkomstig zou zijn. We hebben met gemengde gevoelens tegenover dit spijtige incident gestaan, maar democratisch Vlaanderen komt hier positief uit, wars van de arrogantie van extreem-rechts die ook in dit parlement is vertoond. Het parlement moet hier goede lessen uit trekken. (*Applaus bij de SP, de VLD, VU&ID, AGALEV en de CVP*) (*De Vlaams-Blokfractie verlaat de zaal.*)

Mijnheer Dewinter, vraagt u nog de schorsing ?

De heer Filip Dewinter : Ja.

De voorzitter : Ik stel voor om de vergadering te schorsen.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

De vergadering wordt geschorst.

– *De vergadering wordt geschorst om 11.25 uur.*

Voorzitter

– *De vergadering wordt hervat om 11.53 uur.*

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de voorzitter, ik protesteer formeel en uitdrukkelijk tegen de partijdige manier waarop u zonet de vergadering hebt menen te moeten leiden. Ik heb er geen probleem mee dat u als SP-parlements lid een mening hebt, ook ten opzichte van mijn fractie. Ik respecteer die mening, al ben ik het er grondig mee oneens. Het is mijn opvatting dat u als voorzitter van het parlement het recht moet hebben om uw houding kenbaar te maken.

Er is echter een maar. Artikel 17, derde lid van hoofdstuk III van het Reglement stelt uitdrukkelijk : 'Indien de voorzitter in een beraadslaging het woord wil voeren, tenzij dit nodig is ter uitvoering van de hem opgedragen taken, verlaat hij de voorzittersstoel. Hij neemt die niet weer in zolang de betrokken beraadslaging aan de orde is'.

Ik hoop dat we ons aan dit Reglement kunnen houden. Dit is fundamenteel. Als voorzitter bent u misschien wel de laatste rots in de branding ter vrijwaring van de democratische rechten van het parlement. Dat geldt ook voor die van de individuele parlementsleden, tot welke fractie of partij zij ook mogen behoren. We zijn hier allemaal gelijk. We zijn allemaal verkozen door gelijkwaardige kiezers, laat dat duidelijk zijn. De voorzitter moet handelen naar de geest en de letter van het Reglement. U hebt dat niet gedaan.

Mijnheer de voorzitter, ik kan uw ontslag niet vragen. U bent volgens ons eigen Reglement de meest onaantastbare man van Vlaanderen. We zullen onze overwegingen echter laten meespelen bij de samenstelling van het Uitgebreid Bureau en de aanwijzing van het voorzitterschap die tijdens het nieuwe parlementaire jaar aan de orde zullen zijn.

De voorzitter : Mijnheer Dewinter, ik heb steeds artikel 17 gerespecteerd. Ik heb al deelgenomen aan debatten en afstand gedaan van het voorzitterschap. Nu ging het echter niet, zoals vorige keer, om een beraadslaging. Ik herinner u aan de discussie over de staats hervorming.

Vandaag ging het over het handhaven van de democratie. Dat behoort ook tot mijn taak als voorzitter. Door uw toespraak en door het weggaan van een aantal leden werd die in gevaar gebracht. Ik heb dat willen signaleren.

Het ging duidelijk niet om een beraadslaging maar om een partijdigheid ten voordele van de democratie. Die soort partijdigheid zult u me niet ontnemen. Als u dat morgen in het Reglement zou laten opnemen, dan wens ik deze functie niet meer uit te voeren. *(Applaus bij de meerderheid)*

Dat u in september rekening houdt met wat ik doe en wat ik zeg, daar hoop ik op. U hebt dat de afgelopen 6 jaar ook gedaan. Ik heb – gelukkig – nooit op uw steun moeten rekenen.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, als oppositiepartij spreken we ons vertrouwen uit in uw persoon als voorzitter. We vinden dat u de rechten van de oppositie altijd garandeert. Dat is ook uw plicht. Zoals de heer Van Grembergen heeft gezegd, hebben generaties Vlamingen gevochten voor een democratisch forum. We hebben het federalisme op een democratische manier uitgebouwd. Het is uw plicht om te allen tijde de waakhond te zijn van de democratie. Wij ondersteunen dit volledig. Als voorzitter hebt u het volste recht om hierover uitspraken te doen. Daarvoor hebben we u net verkozen. Als oppositiepartij en als grootste Vlaamse partij kunnen we ons perfect terugvinden in de manier waarop u uw functie als voorzitter van het Vlaams Parlement vervult. *(Applaus bij de meerderheid en de CVP)*

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de voorzitter, ik betreur uw antwoord. Ik had gehoopt dat u uw excuses zou aanbieden, en dat u zou beloven in het vervolg te handelen naar de geest van artikel 17.3 van het Reglement. *(Rumoer)*

U volhardt in de boosheid. Ik betreur dat ten zeerste, want daardoor kan dit parlement niet meer functioneren op een normale, democratische manier. Als u in uw politiek optreden als voorzitter een waardeoordeel uitspreekt over partijen, fracties en parlementsleden, is dat meer dan een brug te ver. U hebt niet het recht de andere partijen als democratische fracties te behandelen, en ons als ondemocratisch, en ons ook zo aan te spreken. U hebt dat wel degelijk gedaan, en daarmee bent u uw bevoegdheden ver te buiten gegaan. De voorzitter moet de werkzaamheden regelen, de vergadering voorzitten en de goede orde van de vergadering bewaken. Geen van die dingen was aan de orde. U hebt een waardeoordeel uitgesproken over onze partij en fractie, en dat is onaanvaardbaar. In een democratie is iedere kiezer gelijk en heeft hij

Dewinter

het recht te stemmen voor wie hij wil. Onze partij is een fundamenteel democratische partij. (*Ru-moer*)

Ik huiver van de sfeer waarin we in het Vlaams Parlement en in Vlaanderen langzaam terechtkomen, namelijk die van een publieke lynchpartij. Mijnheer De Gucht, u bent daar mee schuldig aan door uw uitspraken over mestkevers. Eerst was die lynchpartij gericht tegen ministers, nu ook tegen een deel van de parlementsleden, en morgen tegen God weet wie. Uiteindelijk telt alleen nog het eigen grote partijpolitieke gelijk. Dat kan en mag nooit de bedoeling van onze democratische instellingen zijn.

Ik besluit met de woorden van een oud-collega van u, een socialist en voorzitter van dit parlement, die ooit tegen onze fractie zei : 'Ook al ben ik het grondig oneens met u, ik zal altijd en overal opkomen voor uw recht het woord te nemen'. De heer Vanvelthoven citeerde Voltaire. Zijn woorden moeten voor dit parlement het leidmotief zijn. Partijdigheid en waardeoordelen van een voorzitter in functie kunnen niet. Dat behoort tot het wezen van onze democratie en van het goed functioneren van dit parlement.

De voorzitter : Mijnheer Dewinter, u bent een handig politicus. U probeert te laten geloven dat ik iets heb gezegd wat ik niet heb gezegd. Tijdens de voorbije zes jaar heb ik nog nooit uw fractie verboden om iets te zeggen. Ik heb hier alleen maar iets gezegd op het ogenblik dat vele volksvertegenwoordigers wegliepen omdat ze uw verwijten niet aanvaardden. U verwijt me dat ik u het woord niet heb gegeven. Ik heb u zelfs het woord niet ontnomen. Ik zal wel blijven zeggen wat ik denk. Als ik van mening ben dat de democratie in gevaar is, dan is het mijn taak om daarvoor te waarschuwen.

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Het debat is gesloten.

AANWIJZING VAN EEN GEMEENSCHAPS-SENATOR

De voorzitter : Dames en heren, bij brieven van 8 mei 2001 meldt de griffier van de Senaat ons het ontslag van de heer Chokri Mahassine als gemeenschapssenator met ingang op 9 mei 2001.

Conform artikel 211 van het algemeen kieswetboek moet in de vacature worden voorzien door de aanwijzing van een Vlaamse volksvertegenwoordiger die tot de fractie behoort waaraan de vacant geworden zetel was toegekend.

De SP-fractie draagt ter opvolging van de heer Chokri Mahassine de heer Jacques Timmermans voor als gemeenschapssenator. De voordracht is ondertekend door de meerderheid van de leden van de SP-fractie en voldoet derhalve aan de bepalingen van artikel 211 van het algemeen kieswetboek.

Vraagt iemand hieromtrent het woord ? (*Neen*)

Dan verklaar ik de heer Jacques Timmermans aangewezen tot gemeenschapssenator.

Ik zal de door de SP-fractie ondertekende voordrachtlijst aan de griffier van de Senaat betekenen. (*Applaus*)

DANKWOORD

De voorzitter : Ik maak gebruik van deze gelegenheid om mevrouw Janssens te bedanken voor het werk dat ze hier heeft verricht. Het is jammer dat ze op deze wijze afscheid moet nemen van het Vlaams Parlement, maar dat hoort nu eenmaal bij het politieke bedrijf. Ik wil haar echter niet laten weggaan zonder namens het gehele parlement onze waardering voor haar uit te spreken. (*Applaus*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 11 uur opnieuw bijeen voor de benoeming van een lid van de Vlaamse regering.

De agenda die vorige woensdag zou worden afgehandeld, zal volgende week dinsdag worden behandeld om 14 uur met uitzondering van het actualiteitsdebat over de staatshervorming en het Brusselakkoord.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 12.03 uur.*
